

TERVEYSTARKASTUSSISÄLLÖT TOIMINTASUUNNITELMAN LIITTEEKSI 2025

TERVEYSTARKASTUSTYYPPI JA TERVEYSTARKASTUSLAUSUNTO	ALTISTEET JA TARKASTUSTEN KOHDERYHMÄ	TARKASTUKSEN SISÄLTÖ
<p>Työhöntulotarkastus altisteiseen työhön (Alkutarkastus)</p> <p>Alkutarkastus tehdään ennen erityistä sairastumisen vaaraa aiheuttavan työn alkamista tai viimeistään kuukauden kuluessa työn aloittamisesta</p> <p>Työntekijä on velvollinen osallistumaan terveystarkastukseen</p> <p><u>Lausunto työhönsopivuudesta</u> (Terveystarkastus B). Työntekijä toimittaa lausunnon työnantajalle. Sopivuuksalausunto arvioi työn sopivuutta tekijälle huomioiden työssä ja työolosuhteissa todettu erityinen sairastumisen vaara tai erityinen tapaturman vaara työturvallisuus – ja työterveyshuoltolain nojalla.</p>	<p>Alkutarkastus tehdään henkilölle, joka aloittaa työskentelyn erityistä sairastumisen vaaraa aiheuttavassa työssä</p> <p><u>Sisäiset siirrot ja rekrytoinnit</u> Uusi alkutarkastus tehdään, jos työssä on uusia altisteita. Mikäli kyseessä on altisteinen työ, mutta altisteet pysyvät samoina, aiempi sopivuuksalausunto on voimassa seuraavaan suunniteltuun määräaikaistarkastukseen saakka eli yleensä 3 vuotta.</p> <p>Melu (meluallistus yli 80 dB) Ravintokeskuksen työntekijät (tiskilinja) Kiinteistöpalveluiden melulle altistuva henkilöstö Välinehuollon työntekijät</p> <p>Tärinä Kiinteistöpalveluiden tärinälle altistuva henkilöstö</p>	<p>Altistelähtöisessä tarkastuksessa keskitytään altisteen mukaisiin tutkimuksiin sekä työhönsopivuuden arviointiin.</p> <p>Tarkastukseen kuuluu: Sähköinen esitietokysely, työterveyshoitajan tarkastus, tarvittavat altisteen mukaiset tutkimukset ja työterveyslääkärin tarkastus. Kaikkiin alkutarkastuksiin kuuluu ohjaus ja neuvonta kyseisen altisteen osalta.</p> <p>Sisällöt keskeisten altisteiden osalta:</p> <p><u>Melu:</u> Kuulontutkimus, otoskopia, meluvamman riskitekijöiden kartoitus (RR, tupakointi, tarv.lipidit ja gluc), arvioidaan altistuminen meluvammalle herkistäville altisteille, varmistetaan, ettei ole käytössä korvalle myrkyllisiä lääkkeitä, informoidaan meluvammariskistä ja kuulonsuojainten oikeasta käytöstä</p> <p><u>Tärinä:</u> Oireiden ja riskitekijöiden selvittäminen- Työterveyslaitoksen tärinäkysely (Movendos). Kyselyn perustella tehdään tarvittaessa tarkemmat tutkimukset: Kliininen tutkimus: verenkiertoelimistön yleistila, perif. Verenkierto, yläraajojen tarkastelu, käsien motoriikka, käsien tunto, rannekanavaoireyhtymän provokaatiokokeet, muut yläraajojen toimintaan vaikuttavat löydökset. Koko kehon tärinässä selän tutkimus Informointi tärinän haitoista sekä ohjaaminen oikeisiin työtapoihin</p>

	<p>Ionisoiva säteily Säteilyluokka A ja B työhön luokitellut työntekijät</p> <p>Yötyö: Vähintään 30 yövuoroa / vuosi tekevät sosiaali- ja terveydenhuollon työntekijät</p> <p>Syöpävaaralliset aineet ja anestesiakaasut Formaliinille altistuvat patologian työntekijät Solusalpaajia käsittelevät farmaseutit Anestesiakaasuille altistuvat hoitajat</p> <p>Herkistäviä/ ärsyttäviä kemikaaleja käyttävät Hammashuoltotyössä akrylaatteja käyttävät Kiinteistöpalvelu, Laitoshuoltajat, Välinehuolto</p> <p>Orgaaniset pölyt: Kiinteistöpalveluissa puupölylle altistuvat Ravintokeskuksessa jauhopölylle altistuvat</p>	<p><u>Ionisoiva säteily:</u> sairaushistorian selvittäminen, kliininen tutkimus, lääkärin tarpeelliseksi arvioimat laboratorio ja muut tutkimukset, lisääntymisterveyteen liittyvä ohjeistus</p> <p><u>Yötyö:</u> Mahdolliset perussairaudet, jotka voivat olla esteenä yötyölle Sydän- ja verisuonisairauksien riskitekijät (tupakointi, RR, tarv. lipidit ja gluc), terveysneuvonta</p> <p><u>Syöpävaaralliset aineet ja lääkeaineet</u> Sähköinen esitietokysely (Kemialliset vaaratekijät: lääkeaineet, Patologian työn terveystarkastuskysely). Tiedon antaminen riskeistä ja suojautumisesta Informointi raskauteen liittyvistä riskeistä</p> <p><u>Ihoa herkistävät ja ärsyttävät kemikaalit</u> Tarkastetaan, että työntekijä on tietoinen työn ihon herkistävästä ja ärsyttävistä altisteista, noudattaa oikeita työtapoja, osaa puhdistaa kätensä oikein, hoitaa käsiensä ihoa ja käyttää tarvittaessa suojaimia. Annetaan ohjeita, millaisten oireiden ilmaantuessa on syytä kääntyä työterveyshuollon puoleen</p> <p><u>Hengitysteitä ärsyttävät ja herkistävät kemikaalit ja pölyt</u> Oirekysely (astma / allergiakysely). Spirometria bronkodilataatiolla (jos astmaan viittaavia oireita tai astmaoireita kouluikäisenä tai myöhemmin)</p>
--	---	--

	<p>Biologiset tekijät Tartuntataudeille työssään altistuvat: hoitotyötä tekevät, laitoshuoltajat</p> <p>Erityinen väkivallan uhka Kehitysvammahuolto, psykiatrinen osastohoito, joissa on mm. kiinnipitotilanteita ja pakkotoimia. Ensihoitajat</p>	<p><u>Biologiset tekijät</u> Infektiovaarallisessa työssä kiinnitetään huomiota kykyyn noudattaa huolellisia työtapoja Sähköinen kysely: biologiset vaaratekijät työssä. Rokotussuojan tarkastus, työterveyshuollossa tarvittaessa pistetään hepatiitti B ja hinkuyskärokotteet → tarvittaessa ohjaus perusterveydenhuoltoon kansallisen rokotusohjelman mukaisesti rokotuksiin (mm. vesirokko, MPR) Fertiili-ikäisten naisten informointi lisääntymisterveyshaitallisista biologisista tekijöistä Tbc:lle työssään altistuville: aiempi sairaushistoria sekä lääkehoito, sairastumisen riskiä lisäävien tekijöiden kartoitus, sähköinen oirekysely ja tarvittaessa kliininen tutkimus, tarvittaessa lisätutkimukset</p> <p><u>Työhön liittyvä erityinen väkivallan uhka</u> Alkutarkastuksessa varmistetaan, että työntekijä on tietoinen työhön liittyvästä mahdollisesta väkivallan uhasta ja sen ennaltaehkäisemisen keinoista juuri tässä työssä. Selvitetään, onko työntekijällä sellaista sairautta tai terveydellistä ongelmaa, joka vaikuttaisi kykyyn työskennellä työpaikalla, jossa on ilmeinen väkivallan uhka</p>
<p>Määräaikaistarkastus altistetyössä:</p> <p>Terveystarkastukset toteutetaan erityistä sairastumisen vaaraa aiheuttavaa työtä tekeville työntekijöille määräajoin, yleensä 3 vuoden välein, tarvittaessa työterveyshuollon arvion perusteella tiheämmin</p> <p>Arvioidaan työntekijän soveltuvuus altisteeseen työhön sekä ennaltaehkäistään</p>	<p>Tehdään Erityisen sairastumisvaaran perusteella</p>	<p>Sisältö:</p> <p>Altistelähtöisessä tarkastuksessa keskitytään altisteen mukaisesti tutkimuksiin sekä työhönsopivuuden arviointiin</p> <p>Tarkastuksessa hyödynnetään vastaanottokäynnin korvaavina sähköisiä kyselyjä. Tutkimuksia tehdään altisteen pohjalta. Kyselyiden ja tutkimusten jälkeen lääkärin tarkistukseen vastaanotolle ohjataan ne, joilla nousee esiin altisteeseen liittyviä oireita tai poikkeavia löydöksiä.</p> <p>Kaikkiin tarkastuksiin sisältyy tietojen anto, ohjaus ja neuvonta sekä suojausten käytön selvittäminen.</p>

<p>mahdollisten altisteiden haittavaikutuksia ja ammattitautien syntymistä</p> <p>Työntekijä on velvollinen osallistumaan terveystarkastukseen</p> <p><u>Työterveyshoitaja tekee sopivuuslausunnon</u> (terveystarkastuslausunto B) sovituissa tapauksissa (melu ja yötyö), kun kyselytulokset ja löydökset ovat normaalit. Muuten sopivuuslausunnon tekee lääkäri. Työntekijä toimittaa lausunnon työnantajalle.</p>	<p>Melu (melualtistus yli 80 dB) Ravintokeskuksen työntekijät (tiskilinja) Kiinteistöpalveluiden melulle altistuva henkilöstö Välinehuollon työntekijät</p> <p>Tärinä Kiinteistöpalveluiden tärinälle altistuva henkilöstö</p> <p>Ionisoiva säteily Säteilyluokka A työhön luokitellut työntekijät</p> <p>Yötyö: Vähintään 30 yövuoraa / vuosi tekevät sosiaali- ja terveydenhuollon työntekijät</p>	<p>Laboratoriotutkimuksia tehdään yksilöllistä harkintaa käyttäen ja vain altisteisiin liittyen.</p> <p>Sisällöt keskeisten altisteiden osalta:</p> <p><u>Melu:</u> Kuulontutkimus tehdään aluksi harkinnan mukaan vuosittain ja neljän vuoden jälkeen vähintään kerran kolmessa vuodessa, vähintään 85 dB (A):n melutasolle altistuville sekä 80-85 dB (A):n melutasolle altistuville henkilöille, joilla on meluvammalle altistavia riskitekijöitä</p> <p><u>Tärinä:</u> tärinäkysely, tarvittaessa kliininen tutkimus, tupakoinnista kysyminen, tarvittava neuvonta.</p> <p><u>Ionisoiva säteily:</u> Säteilyluokka A: lääkärin terveystarkastus vähintään kerran kahdessa vuodessa, väli vuosina sähköinen Movendos-terveyskysely ja sen perusteella tarvittaessa järjestettävä terveystarkastus Säteilyluokka B kuuluville ei ole tarvetta tehdä seurantatarkastuksia säteilysuojelusyistä</p> <p><u>Yötyö:</u> Yötyö-oirekysely, mahdolliset sairaudet, riskitekijät (RR, tupakka, tarv. lipidit, gluc) Terveystilan seuranta ja terveysneuvonta haittojen vähentämiseksi kahtena ensimmäisenä yötyövuonna kerran vuodessa, sen jälkeen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Alle 25v. → vähintään 5 v välein, yksilölliseen riskin arviointiin perustuen tarv 1-3 v välein • 25- 55v. → vähintään 5 v välein, yksilölliseen riskin arviointiin perustuen tarv useammin • 55 v. → 2-3 v. välein, yksilölliseen riskin arviointiin perustuen tarvittaessa useammin
---	--	--

	<p>Syöpövaaralliset aineet ja anestesiakaasut Formaliinille altistuvat patologian työntekijät Solusalpaajia käsittelevät farmaseutit Anestesiakaasuille altistuvat hoitajat</p> <p>Herkistäviä/ ärsyttäviä kemikaaleja käyttävät Hammashuoltotyössä akrylaatteja käyttävät Kiinteistöpalvelu, Laitoshuoltajat, Välinehuolto</p> <p>Orgaaniset pölyt: Kiinteistöpalveluissa puupölylle altistuvat Ravintokeskuksessa jauhopölylle altistuvat</p> <p>Biologiset tekijät Tartuntataudeille työssään altistuvat: hoitotyötä tekevät, laitoshuoltajat</p> <p>Eriytynen väkivallan uhka Kehitysvammahuolto, psykiatrinen osastohoito, joissa on mm. kiinnipitotilanteita ja pakkotoimia. Ensihoitajat</p>	<p><u>Syöpövaaralliset aineet ja lääkeaineet:</u> Määräaikaistarkastus tehdään, jos on tarvetta tietojen antamiseen ja informointiin. Tarve arvioidaan tapauskohtaisesti. Tarvittaessa biomonitorointitutkimukset, sovitaan erikseen työnantajan kanssa</p> <p><u>Ihoa herkistävät ja ärsyttävät kemikaalit:</u> Määräaikaistarkastukset ovat tehoton menetelmä etsiä ihottumia, joiden ensimmäiset oireet työntekijä voi itse havaita. Tarvittaessa voidaan käyttää oirekyselyä.</p> <p><u>Hengitysteitä ärsyttävät ja herkistävät kemikaalit ja pölyt</u> Oirekysely (astma / allergiakysely) Spirometria bronkodilataatiolla tarvittaessa. Jatkotutkimukset tarvittaessa</p> <p><u>Biologiset tekijät:</u> Määräaikaistarkastuksilla ei ole saavutettavissa hyötyä tartuntatautien ehkäisyssä, oikeat työtavat ovat oleellisia ehkäisyn kannalta</p> <p><u>Eriytynen väkivallan uhka:</u> Movendos kysely: väkivallan uhka työssä sekä tarvittaessa sen jälkeen haastatteluna. Kartoitetaan työntekijän kokemukset väkivallan uhasta ja miten on siitä selvinnyt. Kiinnitetään huomiota siihen, kokeeko työntekijä väkivallan uhan olevan työpaikalla hallinnassa. Kiinnitetään huomiota mahdollisiin posttraumaattiseen stressiin viittaaviin oireisiin.</p>
--	--	--

<p>Terveysvaatimuksiin sekä altisteisiin perustuvat alkutarkastukset</p> <p>Tehdään ennen työsuhteen alkua tai viimeistään kuukauden sisällä työsuhteen alkamisesta</p> <p><u>Lausunto työhönsopivuudesta sekä soveltuvuus pelastustoimen tehtävätasolle</u> (Terveystarkastus B). Työntekijä toimittaa lausunnon työnantajalle.</p>	<p>Savusukellus Pelastuslaitoksen työntekijät Sopimuspalokuntalaiset</p> <p>Vesisukellus Pelastuslaitoksen työntekijät, jotka osallistuvat vesisukellukseen</p> <p>Venemiehet / laivaväki Pelastuslaitoksen työntekijät, jotka osallistuvat veneenkuljetukseen</p>	<p>Tavoitteena on selvittää, onko työntekijällä sellaista sairautta, erityistä herkkyyttä tai rakenteellista ominaisuutta, jonka takia hän olisi erityisen herkkä saamaan suunnitellusta työstä vaaraa terveydelleen</p> <p>Määritetään soveltuvuus pelastustoimen tehtävätasojen mukaisesti.</p> <p>Sisältö kuvataan tarkemmin pelastustoimen terveystarkastukset-liitteessä.</p>
<p>Terveysvaatimuksiin sekä altisteisiin perustuvat määräaikaistarkastukset</p> <p><u>Lausunto työhönsopivuudesta sekä soveltuvuus pelastustoimen tehtävätasolle</u> (Terveystarkastus B). Työntekijä toimittaa lausunnon työnantajalle.</p>	<p>Savusukellus Pelastuslaitoksen työntekijät Sopimuspalokuntalaiset</p> <p>Vesisukellus Pelastuslaitoksen työntekijät, jotka osallistuvat vesisukellukseen</p> <p>Venemiehet / laivaväki Pelastuslaitoksen työntekijät, jotka osallistuvat veneenkuljetukseen</p>	<p>Arvioidaan työntekijän soveltuvuus altisteiseen työhön sekä ennaltaehkäistään mahdollisten altisteiden haittavaikutuksia ja ammattitautien syntymistä</p> <p>Määritetään soveltuvuus pelastustoimen tehtävätasojen mukaisesti.</p> <p><u>Määräaikaistarkastus toteutetaan</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Alle 40 vuotiaille 1-3 vuoden välein • 40-50 vuotiaille 1-2 vuoden välein • Yli 50 vuotiaille vuosittain <p>Määritetään soveltuvuus pelastustoimen tehtävätasojen mukaisesti</p> <p>Sisältö kuvataan tarkemmin pelastustoimen terveystarkastukset-liitteessä.</p>

<p>Työhöntulotarkastus ei-altisteiseen työhön</p> <p>Terveystarkastus on vapaaehtoinen työntekijälle.</p> <p>Terveystarkastuksesta ei laadita lausuntoa.</p>	<p>Ei-altisteisen työn työhöntulotarkastus tehdään työntekijälle, joka aloittaa työskentelyn ei-altisteisessa työssä yli 3 kk määräaikaisessa tai toistaiseksi voimassa olevassa työsuhteessa.</p> <p><u>Sisäiset siirrot ja rekrytoinnit</u></p> <p>Uutta ei-altisteisen työn työhöntulotarkastusta ei tehdä, jos edellisestä työhöntulotarkastuksesta on kulunut alle 5 vuotta.</p>	<p>Sähköinen esitietokysely, jonka perusteella henkilöt kontaktoidaan ja kutsutaan tarvittaessa jatkotutkimuksiin ja työterveyshoitajan tarkastukseen.</p> <p>Tutkimuksia tehdään tarvelähtöisesti yksilölliseen harkintaan perustuen, huomioiden myös muissa terveydenhuollon yksiköissä aiemmin tehdyt tutkimukset. Rutiininomaisia seulontatutkimuksia ei tehdä.</p> <p>Kaikkiin terveystarkastuksiin sisältyy tietojen anto, ohjaus ja neuvonta.</p> <p>Mikäli mahdollisia esteitä työssä selviämiseksi tulee ilmi, tehdään lääkärintarkastus.</p> <p>Jos tarkastuksessa tulee esille työkyvyssä haasteita, järjestetään tarvittaessa työntekijän suostumuksella työterveysneuvottelu.</p>
<p>Elintarviketyö ja salmonellatartuntojen ehkäisy osana alkutarkastusta tai ei-altisteisen työn työhöntulotarkastusta</p> <p>Työntekijä toimittaa lausunnon työnantajalle ja työnantaja valvoo lausuntojen palautumista</p>	<p>Ravintokeskuksessa työskentelyn aloittavat työntekijät, jotka käsittelevät pakkaamattomia kuumentamattomina tarjoiltavia elintarvikkeita</p>	<p>Työterveyshoitaja tekee terveydentilan selvityksen ja antaa lausunnon soveltuvuudesta tehdä tartuntatautilain (1227/2016) pykälässä 56 tarkoitettua riskityötä.</p>
<p>Terveydenseurantatarkastukset työpaikkaselvitysten yhteydessä</p> <p>Terveystarkastus on vapaaehtoinen työntekijälle.</p> <p>Terveystarkastuksesta ei laadita lausuntoa työnantajalle.</p>	<p>Työpaikkaselvityksen yhteydessä 5 vuoden välein, yksikön kaikille työntekijöille toteutettava terveystarkastus</p>	<p>Sähköinen terveyskysely, jonka perusteella henkilöt kontaktoidaan puhelimitse ja kutsutaan tarvittaessa jatkotutkimuksiin sekä vastaanottotarkastuskäynnille.</p> <p>Tutkimuksia tehdään tarvelähtöisesti yksilölliseen harkintaan perustuen, huomioiden myös muissa terveydenhuollon yksiköissä aiemmin tehdyt tutkimukset. Rutiininomaisia seulontatutkimuksia ei tehdä.</p> <p>Kaikkiin terveystarkastuksiin sisältyy tietojen anto, ohjaus ja neuvonta.</p>

<p>Osatyökykyisen terveystarkastukset (VnA 708 /2013 § 7,8):</p> <p>Osatyökykyisen terveystarkastuksesta ei laadita sopivuuuslausuntoa</p>	<p>Tehdään esimerkiksi vaikean sairauden tai toistuvien poissaolojen takia sekä aina pitkän sairauspoissaolon aikana, ennen työhön paluuta.</p> <p>Tarkastusaloitteen voi tehdä työterveyshuolto, työntekijä tai työnantajan edustaja.</p>	<p>Tarkastuksen sisältö suunnitellaan tapauskohtaisesti.</p> <p>Työterveyshuolto ohjaa työntekijän työkyvyn selvitystä varten tarvittaessa konsultaatioon, tutkimuksiin tai kuntoutukseen.</p> <p>Tarvittaessa järjestetään työterveysneuvottelu, johon osallistuvat työntekijän ja työterveyshuollon edustajan lisäksi esihenkilö ja työkykykoordinaattori.</p>
<p>Työkykyarvio työnantajan pyynnöstä</p>	<p>Työnantaja tekee kirjallisen pyynnön työkykyselvityksen tekemisestä ja antaa työhön liittyvät esitiedot selvityksen pohjaksi.</p> <p>Esihenkilö käy selvityksen tarpeen läpi työntekijän kanssa varhaisen tuen keskustelussa.</p>	<p>Työterveyshoitaja ja -lääkäri suunnittelevat ja toteuttavat työkykyselvityksen sisällön tapauskohtaisesti.</p> <p>Työterveyspsykologi ja työfysioterapeutti osallistuvat tarvittaessa työkykyselvitykseen. Lisätutkimukset ja -konsultaatiot suunnitellaan yksilöllisesti.</p> <p>Selvityksen yhteenveto käydään läpi työterveysneuvottelussa</p>